

dr. Joseph Goebbels

KAPITALIZAM

Kapitalizam nije predmet, nego odnos prema predmetu. Uzrok naše socijalne bijede nisu radnici, tvornice, kanalizacije i imanja, željeznica, novac i dionice, nego zlorporaba tih narodnih dobara. Kapitalizam je, znači, ništa drugo nego zlorporaba narodnog kapitala, i to ne samo u čisto ekonomskom smislu. Ona se odnosi na sva područja javnog života. Ona predstavlja princip. Osoba koja se bavi tom zlorporabom je kapitalist. Radnici postoje da bi narodu dali ugljen, kako bi imali svjetlost i toplinu. Tvornice, kuće, zemljišta, novac i dionice su određeni da služe narodu, a ne da ga učine robom. Posjedovanje te imovine nameće više obveza nego prava. Svojestvo znači odgovornost, i to ne prema novčaniku, nego prema narodu i njegovom općem dobru. Najprije su rudnici služili proizvodnji, a proizvodnja je tu da služi narodu. Nije novac izmislio ljude, već su ljudi izmislili novac, i to da bi im služio, a ne da ih pokori.

Ako zlouporabljujem ekonomska dobra da bih mučio i iskorištavao svoj narod, onda nisam vrijedan posjedovanja tih sredstava. Onda smisao života okrećem na suprotnu stranu, ja sam ekonomski kapitalist. Bavim li se zlouporabom kulturnih dobara, na primjer koristim li religiju za ekonomske ili političke ciljeve, onda sam loš gospodar dobara koja su mi povjerena, ja sam kulturni kapitalist. Momentalno, kapitalizam zauzima takve nepodnošljive oblike u kojima osobni ciljevi (kojima kapitalizam služi) idu u sukob sa interesima cjelokupnog naroda. On proizlazi iz sredstava, a ne iz ljudi. Novac je tada taj oko koga se sve vrti.

Kod socijalizma je obrnuto. Socijalistički pogled na svijet počinje od naroda i tek onda prelazi na imovinu. Dobra su robovi naroda i za socijaliste je narod najvažniji, a dobra su samo sredstva za dostizanje nekog cilja.

Primijenimo li te osnove na ekonomski život, nastaje sljedeća slika: u kapitalističkom sustavu narod služi proizvodnji, koja ovisi o moći novca. Sablast novca podložna zajednici od krvi i mesa - narodu. U socijalističkom sustavu novac služi proizvodnji, a proizvodnja narodu. Država u tome može imati samo zadatak regulacije. Ona razotkriva vječne sukobe između kapitala i njegovog rezultata: razaranja naroda. Ona je sudac između njih dvoje, koji intervenira tek kada je narod ugrožen. I tada za državu postoji vrlo laka odluka: ili - ili. Stane li u toj ekonomskoj borbi na stranu neprijatelja naroda, onda je ta država - koliko god se zvala "nacionalnom" - kapitalistička. Naprotiv, služi li pravdi i, što je jednako važno, potrebama naroda, onda je ona socijalistička.

Koliko god jednostavna i prozirna ta načela u teoriji bila, toliko su teška i komplicirana u političkoj praksi. Ta načela ovise od tisuće potpitanja, od tehničkih i poslovnih razmatranja, od uvjeta svjetske privrede i prepreka svjetske politike. Međutim, ti problemi su nerješivi kod naroda koji je iznutra bez karaktera, a izvana robuje. Takav je slučaj sada u Njemačkoj. Kod nas se čak ni ne raspravlja o pitanju "socijalizam ili kapitalizam". Mi se moramo mučiti i robovati pod našim ugnjetavačima i nemamo vremena ni pomisliti na socijalizam, a kamoli da ga pokušamo ostvariti.

To je bila kobna zabluda njemačkog proletarijata onog nesretnog 9. studenog 1918. godine: smijemo izgubiti rat, mogu nas lagati o revoluciji, ali ipak možemo rušiti kapitalističku državu i umjesto nje stvoriti socijalističku. To je bilo moguće samo pomoću oružja. Nikada u povijesti se nije mogao probiti neki novi pogled na svijet - kao što je socijalizam - pomoću kapituliranja, nego samo pomoću otpora i napada. 1918. godine jedini zadatak njemačkih socijalista je bio da zadrže oružje i brane socijalizam. To nije učinjeno. Pričalo se i pravile su se revolucije, a njemački radnik nije ni primijetio da pri tome pomaže svom najgorem neprijatelju - svjetskom kapitalizmu.

Rezultat te budalaštine je ovakva današnja "država". Fraza socijaldemokracije je u praksi samo plantaža svjetskog kapitala. Od toga se branimo. Zato što smo socijalisti koji žele da novac služi narodu, zato se bunimo protiv ove situacije, pripremamo se srušiti ovaj nepodnošljivi sustav, iz čijih će demokratskih ruševina jednog dana izniknuti socijalistička njemačka nacionalna država!